ОКТЯБРНИ МЕҲНАТ ЗАФАРЛАРИ БИЛАН УЛУҒЛАЙМИЗ!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
27 ОКТЯБРЬ 1967 й.
ЖУМА
№ 253 (408)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА

72 КВАРТИРА

Юбилей вахтасида туриб меҳнат қилаётган 1-йирик панелли уй-жой бинолари қуриш трестининг 26-бошқармаси коллективи зўр ғалабани қўлга киритди. Бошқармада йиллик план 25 октябрида барча асосий кўрсаткичлар бўйича 100,11 процент адо этилди. Бош пудрат бўйича планда белгиланган 6189 минг сўмлик ўрнига 6196 минг сўмлик иш бажарилди.

Бошқарма коллективи қурилиш таннархини камайтириб 58 минг сўм фойда олишга муваффақ бўлди. Юбилей йилида пландаги 48980 квадрат метр уй-жой бинолари ўрнига 54581 квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди.

Шонли юбилейни муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган бошқарма коллективи йил охиригача пландан ташқари ярим миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш ва яна бир 72 квартирали уй-жой биносини қуриб битказиш мажбуриятини олди.

Улуғ Октябрнинг эллик йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада ғолиб чиққан илғор коллективларга шон-шарафлар! Беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажариш учун кураш байроғини баланд кўтарайлик! Коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективларига қизғин салом!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ОКТЯБРЬ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН.

ПОРЛОҚ ЙЎЛ

Куни кеча еттинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тугатди. Унда Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1968 йилги давлат плани тўғрисида ва Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1969-1970 йилларга мўлжалланган планлари ва республиканинг 1968 йилги давлат бюджети ҳақида ҳамда Ўзбекистон ССРнинг 1966 йилги давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди ва атрофлича муҳокама қилинди.

Сессия совет халқи ва бутун прогрессив инсоният жаҳон тарихининг янги даври — капитализмдан социализмга ўтиш даврини очиб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини тантанали нишонлашга қизғин ҳозирлик кўраётган шонли кунларда ўтди. Республикамиз, шу жумладан пойтахт меҳнаткашларининг давлат планларини муддатидан олдин бажараётганликлари тўғрисидаги ғалаба рапортлариёқ ўлкамизда чинакам байрам руҳи ҳукмрон бўлганининг яққол ифодаси бўлди.

Беш йиллик дастлабки икки йилининг халқ хўжалик планлари муваффақият билан бажарилмоқда. Маҳсулотнинг пўлат, прокат, газ, электр энергияси, пахта териш машиналари, трактор прицеплари ҳамда бошқа хил машиналар ва ускуналар, минерал ўғитлар шойи газламалар, устки трикотаж, пайпоқлар, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари каби энг муҳим турлари бўйича ва бошқа кўп хил маҳсулотлар бўйича саноат ишлаб чиқариш планлари анча ошириб бажарилмоқда.

Лоақал бугунги Тошкент жамолига бир боқинг. КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг ғамхўрлиги ҳамда барча қардош иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград шаҳарлари меҳнаткашларининг бевосита ёрдами туфайли Тошкентда зилзила оқибатларини тугатиш юзасидан жуда катта капитал қурилиш авж олиб кетди. ПОЙТАХТИМИЗ ЯҚИН ЙИЛЛАРДА СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ЭНГ ОБОД ШАҲАРЛАРИДАН БИРИГА АЙЛАНАДИ. БУ — ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА АЖРАТИЛАЁТГАН ДАВЛАТ КАПИТАЛ МАБЛАҒЛАРИ ҲАЖМИНИНГ ЮКСАК СУРЪАТЛАР БИЛАН ЎСИБ БОРАЁТГАНЛИГИНИНГ, ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТ КЎРСАТАЁТГАН ҒОЯТ КАТТА ҒАМХЎРЛИКНИНГ ЯНА БИР ЁРҚИН ИФОДАСИДИР.

Пойтахтимизда уй-жой қурилиши кенг қулоч ёйганлигининг ўзиёқ аҳолининг турмуш даражасини ошириш мақсадида нақадар катта маблағлар ажратилаётганини яққол кўрсатиб турибди.

Агар 1961-1965 йиллар мобайнида Тошкентда 2184 минг квадрат метр уй-жой қурилган бўлса, биргина 1966-1967 йиллар мобайнида 3012 минг квадрат метр уй-жой қурилиб, фойдаланишга топширилиши мўлжалланмоқда. 1966-1967 йиллар мобайнида пойтахтда фақат иттифоқдош республикалар, Москва, Ленинград шаҳарлари ва иттифоқ министрликларининг куч ва маблағлари билан 1150 минг квадрат метр саҳнли уй-жой қурилди.

Сессияда тилга олинган бу рақамлар ўсиш ва тараққиётимизнинг кўзгуси, порлоқ келажагимиздан яна бир ёрқин нишонадир.

Ҳа, порлоқ келажак режаларимиз ҳам аниқ белгилаб олинди. 1968-1970 йилларга мўлжалланган планларнинг лойиҳаларида экономикани янада тезроқ ривожлантириш ва халқ турмуши даражасини муттасил ошириб бориш кўзда тутилган. Биргина Тошкент шаҳри бўйича 1968 йил бюджетидан 253182 минг сўм миқдорида маблағ ажратилгани фикримизнинг ёрқин мисолидир.

Индустриал Тошкентнинг янада гуллаб-яшнаши шубҳасиздир. Пойтахтда саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажми бир неча баравар ошади. Келаси йилдан бошлаб «Ташсельмаш» заводи тўрт қаторли, янада унумдор пахта териш машиналарини ишлаб чиқара бошлайди. «Ўзбексельмаш» заводи пахта подборщиклари ишлаб чиқаришни анча кўпайтиради. «Ўзбекхлопкомаш» заводида пахта тозалаш саноати учун уч секцияли тозалагичлар ишлаб чиқарила бошлайди.

Келаси йили Тошкент электротехника заводини реконструкция қилиш тугалланади. «Ташкенткабель» заводида мисни узлуксиз қуядиган ва прокат қиладиган установка ишга туширилди, халқ хўжалигига ниҳоятда зарур кароташ кабеллар ишлаб чиқариш юзасидан қўшимча қувватлар вужудга келтирилади.

Аҳолига коммунал маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, шаҳар ва район марказларини янада ободонлаштириш юзасидан 1968-1970 йилларда амалга ошириладиган ишлар кўлами ғоят улкан ва айни вақтда қувончлидир.

Шу йиллар мобайнида Тошкентнинг қиёфаси тубдан ўзгариб, кўп қаватли уй-жой ва жамоат бинолари қурилиши кескин равишда кўпайди, янги магистрал кўчалар, путепроводлар, кўприклар қурилади, трамвай-троллейбус ва автобус йўллари тармоғи анча кенгайтирилади, нодир баланд маъмурий бинолар, меҳмонхоналар, ресторанлар, спорт комплекслари, саройлар, маданият ва соғлиқни сақлаш объектлари ва пойтахтимизни кўкаламзорлаштирадиган бошқа иншоотлар қурилади.

Буларнинг барчаси жонажон партия ва ҳукуматнинг совет кишиларига нисбатан кўрсатиб келаётган оталарча ғамхўрлигининг янги қирраларидир.

Тошкентликлар ана шу юксак ғамхўрликларга жавобан партия ва ҳукумат белгилаб бераётган оламшумул улкан режаларни амалга ошириш учун куч-ғайратларини аямай, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Бунёд этилаётган биноларимизга қўйилаётган ҳар бир ғишт шонли меҳнатимизнинг маҳсули эканлигини бир зум ҳам унутмаслигимиз керак.

Бугун кечагидан, эртага эса бугунгидан самаралироқ ишлаш — ҳар биримизнинг шиоримизга айланмоғи зарур. Бу — мамлакатимизда коммунизм қурилишини тезлаштиришга қўшадиган улкан ҳиссамиз бўлади.

Бугун ҳамма ерда байрам олди шодиёнаси, улкан тўйга ҳозирлик кўриш тараддуди ҳукмрон. Шонли меҳнатимиз 50 йилликка ажойиб туҳфамиз бўлсин!

Пойтахт қурилишларида

УЧТА УЙ

Улуғ Октябрь инқилобининг 50 йиллиги яқинлашиб келаётган бир пайтда Навоий қурувчилари ўз зиммаларига қўшимча мажбуриятлар олдилар. Улар Байрам кунигача яна учта уйни фойдаланишга топшириш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Бу Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйига муносиб совға бўлади.

●

МАРҲАМАТ

Бошқирдистонлик азамат қурувчилар бир неча кун илгари Чилонзор районининг 24-кварталида 5 қаватли бинони қуриб фойдаланишга топширдилар.

Бинонинг биринчи қаватида озиқ-овқат магазини жойлашган. Бу эса аҳоли учун анча қулайдир.

●

ЯНГИ БИНОДА

Яқинда 1-«Отделстрой»га қарашли 35-қурилиш бошқармасининг Август Карла бошлиқ бинокорлар бригадаси Оқтепа майдонида мактабгача педагогика билим юрти биносини қўлдан чиқардилар.

● ● ●

Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоси Насиба Мирсаидова Тошкент электромонтаж буюмлари заводининг ёш пешқадам электр слесарларидан биридир. Анчадан бери мана шу корхонада ҳалол меҳнат қилаётган бу ёш ишчи мунтазам равишда барча топшириқларини бир прим баравар адо этиб сифатли маҳсулот ишлаб чиқаради.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

БАЙРОҚ ҚЎЛДА

Чилонзор районининг саноат корхоналари коллективлари юбилей шарафига бошланган социалистик мусобақада қатнашиб яна бир ғалабани қўлга киритдилар.

Райондаги завод ва фабрикалар учинчи квартал давлат план топшириқларини муддатидан илгари 27 сентябрда бажардилар. Топшириқдан ташқари 1 миллион 184 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилди. Меҳнат унумдорлиги планда белгиланганидан 6,3 процент ортди.

Тошкент шаҳар партия комитетининг бюроси ва шаҳар Совети ижроия комитетининг қарори билан учинчи квартал мусобақалари якуни бўйича Чилонзор районига биринчи ўрин берилди ва Тошкент шаҳар партия комитети ҳамда шаҳар Совети ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи шу районда қолдирилди.

Шунингдек, Киров, Октябрь ва Ленин район саноат корхоналарининг яхши ишлаганлиги қайд қилиб ўтилди.

СТУДЕНТЛАР ҲИССАСИ

Политехника институти студентлари Сирдарёдаги «Партия XXIII съезди» совхози пахтакорларига ёрдамга чиқишган. Бўлғуси энергетик инженерлар совхознинг 2-бўлимида етиштирилган «оқ олтин»ни тезроқ йиғиб-териб олиш иштиёқида ғайрат билан меҳнат қилмоқдалар.

Бўлимнинг пахта далаларини айланар экансиз узоқ-узоқлардан пахта териш машиналарининг овозини эшитасиз.

Бу машиналарни институт энергетика факультетининг студентлари Эсон Ўсаров, Чори Жовлиевлар бошқаришяпти.

Бўлғуси энергетик Э. Ўсаров пахта териш машинасида шу кунгача 17 тоннадан ортиқ «оқ олтин» терди. Эсоннинг бир ўзи 35 тонна пахта териб беришга аҳд қилган. Бу, энергетикларнинг 975 тонналик хирмонига баркали ҳисса бўлади.

В. ИСАМУҲАМЕДОВ,

ЮБИЛЕЙГА БАҒИШЛАНДИ

Бугун Ленин район партия комитетининг биноси одатдагидан гавжум бўлди. Бу ерга Ленин район медицина ходимлари, партия ва совет ташкилотлари, саноат корхоналари вакиллари тўпланишди. Улар Улуғ Октябрнинг шонли санасига бағишлаб, ўзларининг иккинчи илмий-амалий конференцияларини ўтказиш учун йиғилишган эди.

Фойега район медицина ходимларининг ютуғи акс эттирилган стендлар қўйилган.

«Ташсовет» номидаги физиотерапевтик касалхона коллективи ажойиб экспозиция билан қатнашди. 1926 йили электр ёруғлиги шифохонаси энди ташкил этилган бўлиб, кунига атиги 150 процедура қилинар эди холос. Ҳозирги пайтда эса бу шифохона қудратли физиотерапевтик марказга айланган. Бу шифохонада кўплаб беморлар даволанади. Минглаб процедура ўтказилади. Бундан қирқ йил муқаддам бу ерда ўн етти ходим ишлаган бўлса, ҳозир 200 га яқин малакали шифокор саломатлик посбони бўлиб турибди.

Шунингдек, Электромеханика заводи медицина санитариясининг биринчи бўлими ҳам райондаги педиаторлар хизмати ҳақида мазмунли стенд ташкил этилган. 1-стоматология поликлиникаси уюштирган фотопанорама ҳам кўпчиликнинг диққатини ўзига тортади.

Конференцияни Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири Р. Қодиров очди.

Конференцияда Совет ҳокимиятининг ярим асрлик даврида Урта Осиё темир йўлидаги соғлиқни ҳимоя қилиш ишлари ривожланиши, 1-медицина санитария бўлими томонидан қатор саноат корхоналари ишчиларига қандай хизмат кўрсатилгани, участка педиаторининг иши каби темаларда фикр юритилди.

Конференцияда Ленин район соғлиқни сақлаш бўлимининг мудири С. Акбаров, 1-медицина санитария бўлимининг бош врачи З. Светкова, медицина фанлари кандидати доцент А. Калонхўжаев ва бошқалар сўзга чиқишди.

Музокарада қатнашган ўртоқлар Ленин районидаги медицина ходимлари олдида турган муҳим вазифалар ҳақида ўз фикрларини билдиришди.

З. АЪЗАМХЎЖАЕВА.

Пойтахтимиз меҳмонлари

Свердлов номли концерт залида Чехословакиянинг Остравн шаҳридан келган эстрада оркестри ўз концертларини муваффақиятли намойиш қилмоқда. Дўстларимизнинг жозибали санъати тошкентликларга манзур бўлмоқда.

Суратда: оркестр солистлари Павел Рашка ва Иветн Симоновалар.

М. Нуриддинов фотолари.

● Октябрнинг 50 йиллиги номи учун

МАШИНАСОЗЛАР — КОНВОЙЛАРГА

«Ташсельмаш» заводи делегацияси «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталарининг эстафета китобини 3-кон заводига топшириш учун тўртта районни босиб ўтди.

Ўтган куни делегация тушган автобус «Ташсельмаш» заводидан чиқиб, Куйбишев, Ленин, Фрунзе ва Чилонзор районлари бўйлаб юрди. Машинасозлар делегацияси — созловчи бригадир Александр Койка, йўнувчи Алексей Морозов, ва мастер Иван Желтоборовлар альбомни Чилонзор районининг конвойларига тақдим этдилар.

Яна шуниси диққатга сазоворки, Александр Койка бригадаси бу ҳафта иккинчи сменада ишлайди. Лекин 24 октябрь тонгида делегацияни кон заводига кузатиш учун бу ерга коллективнинг кўпгина аъзолари келдилар.

Ўз навбатида Наталья Тюрина бошчилигидаги конвойлар бригадаси ҳам тунги сменадан кейин ишдан кетиб қолмадилар. Улар эстафетанинг келишини кутишарди. Завод ошхонасида ҳар икки илғор коллективнинг қизғин учрашуви бўлди.

А. Койка ва И. Желтоборов ўртоқлар ўзларининг мусобақадош дўстларига машинасозлар юбилей меҳнат вахтасининг натижалари тўғрисида ҳисобот бердилар.

Н. Тюрина ва завод касаба союз ташкилотининг раиси Д. Агеевлар эстафета китобини олар эканлар, ўз коллективларининг ҳаёти, меҳнат ва ўқиши ҳақида гапириб бердилар.

Бугун Наталья Тюрина бригадаси эстафета китобига дастлабки сўзларни ёзди. Унга юбилей топшириқларининг бажарилиши ҳақида ҳисобот, коллективнинг қандай ишлаётгани, меҳнат қилаётгани, ўқиётгани ҳақида ҳикоя қилувчи фотосуратлар ёпиштирилди. Коммунистик меҳнат бригадаси аъзоларининг дам олиш пайтини қандай ташкил этаётгани, Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги номини олиш учун қандай курашаётгани ҳам шу китобда ҳикоя қилинади.

1 ноябрь куни эстафета китоби «Таштекстильмаш» заводига топширилади. Китобни ана шу ташаббусни биринчи бўлиб бошлаган, шаҳар кечки газеталарининг эстафета китобига биринчи сўзларни ёзган М. Қулибоев ва А. Кротов бригадалари қабул қилиб оладилар.

«ЎЗБЕКИСТОН ССР ГАЗ САНОАТИНИНГ ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ХОДИМИ»

(КЎКРАККА ТАҚИЛАДИГАН БЕЛГИНИНГ ТАСВИРИ)

Кўкракка тақиладиган бу белги доира шаклида нейзильбердан ясалган (кумуш югуртилган) бўлиб, диаметри 30 миллиметрдир.

Белгининг ўрга қисмидаги текис сатҳида нур сочиб ёниб турган газ машъали тасвирланган.

Доира бўйлаб икки қаторга: юқори томонда **«Газ саноатининг хизмат кўрсатган ходими»** ва паст томонда **«Заслуженний работник газовой промышленности»** деб ёзилган. Ўзбекча ва русча текстлар ўртасига юлдузчалар қўйилган.

Белгининг орқа томонида ўртадан юқорироқда қуёш нурлари устида «ЎзССР» деган сўз ёзилган, пастда эса пахтаси очилган ғўза шохларидан ишланган виньетка тасвири ясалган бўлиб, унинг устида белгининг номери кўрсатилган лентача тасвирланган.

Тасвир ва ёзувлар бўрттириб берилган.

Кўкракка тақиладиган белги тешикча ва халқача орқали колодкага уланган бўлади, колодканинг ўрта қисми Ўзбекистон ССР Давлат байроғи рангида бўлган муар лента билан қопланган.

Кўкракка тақиладиган бу белги тўғнағич билан қадалиб, кўкракнинг ўнг томонига тақиб юрилади.

ЯШАСИН МАМЛАКАТИМИЗ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ ВА БАХТ-САОДАТИНИНГ МУСТАҲКАМ ҚАЛЪАСИ ТИНЧЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТНИНГ ЗАБАРДАСТ ТАЯНЧИ СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАЛАРИ ИТТИФОҚИ!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ОКТЯБРЬ ЧАҚИРИҚЛАРИДАН.

ОКТЯБРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ — БУТУН ДУНЁ БАЙРАМИ

ВЕНГЕР автоном области Мурешнинг (Румыния) кўпгина жойларида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг тарихий аҳамиятига бағишланган лекциялар ва докладлар, симпозиумлар, адабий кечалар ўтказилди.

Сучавда «Улуғ Октябрь социалистик революцияси — бутун дунё тарихида бурилиш ясаган воқеа» деган темада — симпозиум бўлиб ўтди, «50 йил мобайнида совет фани ва маданияти эришган муваффақиятлар» деган темадаги ҳужжатли фильмлар намойиш қилинди.

КОНАКРИДА «Совет давлати 50 йил ичида» деган темада виставка очилди.

Виставкага қўйилган жуда кўп фотосуратлар ва китоблар томошабинларга 50 йил мобайнида совет халқи эришган муваффақиятлар тўғрисида, шунингдек Совет ва Гвинея халқлари ўртасидаги дўстлик тўғрисида ҳикоя қилади. Виставка 29 октябргача давом этади. (ТАСС).

ВАРШАВАДА СССРда динга қарши ҳаракат тарихига бағишланган илмий конференция ўтказилди. Октябрь революцияси 50 йиллиги муносабати билан дунёвий мактаблар жамияти томонидан уюштирилган бу конференцияда 100 га яқин илмий ходим қатнашди.

ОКТЯБРЬ революциясининг 50 йиллигини байрам қилиш бутун Хорватияда умумхалқ тусини олади; дейилади улуғ юбилейни байрам қилиш республика комитетининг ахборотида. Республика шаҳарлари ва аҳоли яшайдиган пунктларида тантанали мажлислар, лекциялар, суҳбатлар бўлиб ўтмоқда. Юбилейга бағишлаб виставкалар, театр постановкалари, бадиий кечалар, спорт мусобақалари ўтказилмоқда, телевидение ва радио эшиттиришлари берилмоқда.

Юбилейни байрам қилиш республика ва шаҳар комитетлари 6 ноябрда Загребдаги «Янко Гредел» корхонасида катта тантанали мажлис ўтказишга тайёргарлик кўрмоқдалар. Мазкур корхонада 1919 йилда шаҳарнинг биринчи коммунистик ташкилотига асос солинган эди.

БУХАРЕСТДА И. Л. Карджале номли миллий театр саҳнасида шу йилги театр мавсуми премьераси бўлиб ўтди — Жон Риднинг «Жаҳонни ларзага келтирган ўн кун» номли китоби инсценировка қилинди. Спектаклда Улуғ Октябрь социалистик революцияси давридаги 17 эпизод келтирилган.

Умумий байрамга

Суратда: «Советский художник» нашриёти томонидан Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига нашр этилган рассом И. Тоидзенинг плакати.

ТАСС фотохроникаси.

ВИСОКОВОЛЬТНАЯ МАССИВИДА

● Узбекистон ССР Фанлар академияси Шарқшунослик институтининг янги биноси фойдаланишга топширилиш арафасида. 4-трестнинг 21-бошқармаси қурувчилари бу ерда сидқидиллик билан меҳнат қилишди. Борис Крячков бошлиқ сувоқчилар бригадаси пардозлаш ишларини ниҳоясига етказишди. Бино яқин кунлар ичида давлат комиссияси диққатига ҳавола қилинади.

● Шу бошқарма азаматлари Висовольтная массивида иккита озиқовқат магазини қуриб бўлишди. Уларда 1 ноябрда савдо бошланади.

● Массивда 140 ўринли болалар боғчаси ишга туширилди. 2-пардозлаш тресги тайёрлаган бу бинода эркатойларнинг қувноқ овози эшитила бошлади.

Пўлат иродали аёл

Революциянинг биринчи кунларида Хадрадаги Советлар даврида вужудга келган «Намуна» мактабига тасодифан кирган эдим.

Ҳали ўзбеклар ичида одат бўлмаган бир нарсани кўрдим: ўғил болалар ичида ўнбир ёшлар чамасида, кўзи чақнаб турган бир қизча ўғил бола кийимини кийиб ўтирар эди. Муаллим менга эркакча кийинган қизни ўқувчиларнинг тиришқоқ ва зеҳнлиларидан Сожида Носировадир, деди. Қизнинг оиласини яхши билганим учун, у нимага бундай юргани сабабини тушуниб олдим.

Сожиданинг катта акаси — Шўртепа масжидининг имоми Абдулла ака ҳар бир янгиликка, хусусан, замонавий маорифга тиш-тирноғи билан қарши турар эди. Сожиданинг муаллим ва мураббияликда Совет маорифининг жонбозлари ака, опа кеннойилари уйга кечқурун оила аъзолари жам бўлганида катта ака жаннатнинг роҳати, дўзохнинг азоби, қабрдаги сўроқ-жавоблар сингари афсоналарни баланд товуш билан қайта-қайта сўзлар, ука ва сингилларини ўқиб-ўқитиб туришларини, русча кийиниб, паранжисиз юришларини шариатга хилоф топар эди. Шариатга қарши иш қилиб ётган динсизларни ўлдирганлар «ғози» бўлади, деб совет педагоглари, ука ва сингилларини қўрқитишга, эътиқодларини ўзгартиришга уринарди. Ниҳоят, катта ака ўз ташвиқотининг таъсир қилмаганидан ғазабланиб, ўндан ўнбир ёшга ўта бошлаган Сожиданинг паранжи ёпиниб юришини онасидан талаб қила бошлади.

Ўғил болалар билан бирга ўқияпсан, ўғил болача кийин!» — деди қизга она. Сожидахон шу кундан бошлаб, ўғил бола кийими билан мактабга қатнай бошлади. Бу билан ҳам Сожида таъналардан қутилмади. Уйи олдидаги масжид жиловхонасида тўпланиб, ўтган-кетганларнинг «мусулмон динига қарши қилиқларини» текширувчи дин раҳнамолари оиланинг «шумтакаси» Сожидага лаънат ўқларини ёғдириб турар эдилар.

Шариат ҳомийси бўлган ака Сожиданинг ўғил бола кийим кийинишидан бутунлай норози эди. «Бировнинг ҳасми бўлган қиз болани ўқитишни ҳеч кераги йўқ» деган тушунчани онасига маъқуллаб, Сожидани мактабга юбормасликка қарор қилади. Сожиданинг оғир аҳволда қолганлигини булардан айрим ерда яшаб турган совет маорифи қалдирғочларидан бўлган опаси Робияхон эшитиб, опа ва акасининг фикрлари билан ҳисоблашмайди-да, ўзи директор бўлиб турган ўзбек хотин-қизлар билим юртининг тайёрлов бўлимига қабул қилиб, ётоқхонасига ўрнаштиради.

Уйдаги можаролардан вақтинча қутилган Сожида учун ўқишга имконият туғилади. 1923 йилда юрагидаги орзуларидан бири бўлган комсомоллар сафига киради ҳам ўша кундан бошлаб улар ичида ишлаб боради. Аммо уйида Сожиданинг руслашиб кетгани, «ёмон ахлоқи» ҳақида сўзлаш ҳали битмаганди. Бир куни катта ака Сожиданинг ўн учдан ўн тўртга қадам қўя бошлаганини аниқлайди-да, Тошкентнинг обрўли кишиларидан бўлган Худойқул бойдан келиб турган совчига унашишга қарор қилади.

Бу фожиали хабар Сожидага маълум бўлгач, Москвада ўқиб турган студент акаси Асад Носировга тезда аҳволини билдиради. Асад воқеадан хабардор бўлгач, Сожидани Тошкентдан Москвага олиб бориб ўқитишга қарор қилади. Қариндош уруғларга билдирмай Сожидани Москвага олиб кетишади. Сожида ҳаммадан олдин рус тилини қунт билан ўрганади ва айни замонда Калинин номли ишчилар факультетига кириб ўқий бошлайди.

Лекин касаллик Сожидани Тошкентга келишга мажбур қилади. У Тошкентда Урта Осиё ишчилар факультетини 1929 йилда аъло баҳолар билан битиради. Шундай қилиб, ўзбек қизларидан биринчи бўлиб ишчилар факультетини битириб чиққан Сожидахон бўлади.

Шу паллада Сожиданинг истеъдодини ва ютуқларини намуна қилиб «Ер юзи» журналида «Биринчи ҳам битта» сарлавҳа билан Абдулла Қаҳҳор бир мақола ёзган ва унинг истиқболи порлоқлигидан хабар бериб, унга катта умидлар боғлаган эди. Шу пайтларда Сожида Урта Осиё Давлат Университети ҳузуридаги комсомоллар ижроия бюросининг аъзоси сифатида узлуксиз ишлаб боради. Кўпроқ кучини хотин-қизлар ичида ишлашга бағишлайди.

Урта маълумот бугунги турмуш талабига жавоб бера олмаслигини обдон тушунган Сожида Урта Осиё пахтачилик институтига киради. Уни 1939 йилда битиргач, Узбекистон Министлар Советига ишга олинади. Сожида ўзининг қобилиятини қишлоқ хўжалигида, айниқса, пахтачиликда жуда тез намойиш қилади. Шунинг учун бўлим раҳбари қилиб тайинланади.

Сўнгра у Калинин райони Машина-трактор станциясининг участка агрономи бўлади. Бу ишда ҳам ўзининг иш билармонлигини кўрсатгач, область қишлоқ хўжалиги бўлимига ишга тайинланади.

Ўша вақтда ўзбек қизларидан икки ихтисосни эгаллаган фақат Сожидахон эди. У медицина институтини битирди. IV-курсда ўқиб турган чоғидаёқ Тошкентда ўша пайтларда очилган республика Трахоматозлик касалхонасига бош врач қилиниб тайинланади. Бу вазифада 1947 йилгача ишлайди. Лекин унинг қишлоқ хўжалиги соҳасидан маълумоти ва фаолияти эътиборга олиниб, яна қишлоқ хўжалиги министрлигининг боғдорчилик, виночилик трестига чақирилади.

Сожидага хос сифатлардан бири унинг доимо маданий савиясини орттиришга ва турмуш билан бирга боришга интилишидир. Шунинг учун сўнгги ишида тўрт йил ишлаб, пахтачиликдаги маълумотини такомиллаштириш учун Москвага аспирантурага ўқишга кетади ва уни битиради. Тўлақонли мутахассис бўлиб, қишлоқ хўжалиги министрлигида яна ишлай бошлайди. Совет халқига хос матонат, сабот, чидамлик, принципиаллик ва пўлат ирода эгаси Сожидахон турмушда учраган барча машаққатларни ва ғаму кулфатларни енгиб, шу кунда Союз НИХИда Советлар Узбекистонида тўрт ярим мингдан ортиқ ишлаб турган ўзбек хотин-қиз илмий ходимларининг олдинги сафида старший илмий ходим сифатида ишламоқда. Сожидахон партия ва советлар давлати 50 йиллиги шонли юбилейини ажойиб ютуқлар билан кутиб олмоқда.

Лазиз АЗИЗЗОДА,
Ўзбекистон Фанлар академияси Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик институтининг илмий ходими.

1966 ЙИЛ

ЯНВАРЬ. В. И. Ленин танланган асарларининг 40-томи ўзбек тилида босмадан чиқди.

8 ФЕВРАЛЬ. Афғонистон Бош министри Муҳаммад Хошим Мейвандваль Тошкентга келди.

3—4 МАРТ. Тошкентда Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XVII съезди бўлиб ўтди. Съезд Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ҳисоботини, Ўзбекистон Коммунистик партияси Ревизия комиссиясининг ҳисоботини, «КПСС XXIII съездининг СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1966-1970 йилларга мўлжалланган бешйиллик план Директивалари лойиҳаси»ни муҳокама қилди.

15—16 МАРТ. Тошкентда Ўзбекистон комсомолининг XVIII съезди бўлиб ўтди.

16 МАРТ. Москвада «Ўзбекистон куни» ўтказилди. Бу КПСС Москва шаҳар комитети ва Бутуниттифоқ «Билим» жамияти Совет ҳокимиятининг 50 йиллиги шарафига ташкил этган биринчи «Иттифоқчи республикалар куни»дир.

26 МАРТ. Тошкентда Совет-Покистон маданий алоқалар жамиятининг Ўзбекистон бўлинмаси тузилди.

17—26 АПРЕЛЬ. Ўзбекистонда Белоруссия адабиёти ва санъати декадаси бўлиб ўтди.

25 АПРЕЛЬ. Ашхободда Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари кинематографларининг кўрик-мусобақаси бўлиб ўтди. Ўзбекистон киноҳужжатчилари тайёрлаган «Ўн уч қалдирғоч» ҳужжатли фильми биринчи даражали диплом олди.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

„ҚАЧОНГАЧА“

«Спутник — Вокзал» маршрути бўйича қатнайдиган 58-автобус ҳамиша тиқилинч бўлади. «Сергели — Вокзал» маршрутидаги 66-автобусда ҳам аҳвол бундан беш баттар. Хуллас, йўловчиларнинг қимматли вақтлари автобус кутиш билан бекорга ўтмоқда.

Меҳнаткашларнинг бу ҳақли талаби ёзилган «Қачонгача» сарлавҳали танқидий хабар газетамизнинг шу йил 31 август сонида босилган эди.

Шаҳар автотрест бошқармасидан редакция қуйидаги жавобни олди:

Газета саҳифасида босилган танқидий хабарда келтирилган фактлар тасдиқланди. Газета материали трест ва 8-автобус парки раҳбарлари иштирокида кўриб чиқилди. Мавжуд нуқсонларни тугатиш учун қуйидаги зарур тадбирлар белгиланди:

Аҳолига автобус хизматини яхшилаш мақсадида 66-маршрутли автобус 1-автобус паркидан 8-автобус паркига кўчирилди. Бунинг натижасида автобусларнинг нормал ишлашини таъминлади. Шунингдек, график аҳоли истагига биноан қайта кўриб чиқилиб, қулайлаштирилди.

Линияда назорат кучайтирилди. Жумладан, табель-соатлар белгиланди. Бунда шоферлар келган вақтларини кўрсатадилар. Бундан ташқари, Сергелида енгил такси автомашиналари хизматини яхшилаш юзасидан ҳам зарур тадбирлар белгиланди.

Бу тадбирларнинг ҳаммаси йўлдош шаҳар — Сергелида аҳолига автобус хизматини яхшилаш имконини берди.

ЕРУҒ ЮЗ БИЛАН

Улуғ байрам — Октябрнинг 50 йиллик юбилейи яқинлашган сари тобора зўр ғайрат билан ишлаб, юбилей йили топшириқларини тезроқ бажариш мақсадида меҳнат қилаётирмиз.

Коллективимиз аъзолари ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб, ишлаб чиқаришда катта зафарлар қучаётирлар.

Ҳаммамиз ҳам Совет ҳокимиятининг ярим асрлик юбилейи шарафига зиммамизга социалистик мажбурият олганмиз. Бугунги кунда ана шу мажбуриятни бажариш ниятида жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдамиз. Комбинатимиздаги Адҳам Йўлдошев бошлиқ сиртқи панеллар ишлаб чиқарувчи, арматурачи Усмон Явқочев бошлиқ бригадалар азаматлари социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бориб, ҳамкасб дўстларига меҳнатда ўрнак бўлишаётир. Меҳнатсеварлар ҳар ойда пландаги 1 минг 500 ўринга 1800 тага етказиб панель ишлаб чиқармоқдалар. Уларнинг ишлаб чиқараётган маҳсулоти аъло сортларга қабул қилинмоқда.

Монтажчилар и м и з-дан Давиденко бошлиқ бинокорлар бригадаси ҳам меҳнатда катта зафарларни қўлга киритмоқда. Бинокорлар пландаги 14 ўрнига 16 та уйни монтаж қилиб, мусобақада пешқадам бўлишди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг эсдалик байроғи комбинатимизга берилганлиги ҳақидаги хабар ҳаммамизнинг қалбимизни севинчларга тўлдириб юборди. Мукофотдан руҳланган уйсозлар шу кунларда юбилейга катта зафарлар билан бориш иштиёқида меҳнат қилишаётир.

Ҳозир корхонамиз аҳли қурилиш майдонларига кунига 800 тагача панель етказиб бермоқда. Комбинатимиз меҳнатсеварлари улуғ айёмга қадар 67 минг квадрат метр уй-жой биноларини туҳфа этишни дилларига жо қилганлар. Бундан ташқари ҳамшаҳарларимизга Чилонзор массивида 240 ўринли битта болалар боғчаси ҳамда тўртта магазинни совға қилиш ниятимиз бор.

Шуни алоҳида қайд қилмоқ керакки, корхонамиз аҳли юбилей йилида 9 қаватли турар жой бинолари учун панеллар ишлаб чиқаришни ҳам ўзлаштирмоқда. Бу панеллар ишлаб чиқарилганда иш унуми бир ярим баробар ошади.

Хуллас, ҳаммамиз байрамни меҳнатда катта зафарларни қўлга киритган ҳолда ёруғ юз билан кутиб оламиз.

А. ҲОШИМОВ.
Қўйлиқдаги 1-уйсозлик комбинати партия ташкилотининг секретари.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

Яқинда Ғафур Ғулом номли бадиий адабиёт нашриётида бу ерда хизмат қилувчиларнинг бир группа таниқли ёзувчилар билан учрашуви бўлиб ўтди. Учрашувда ёзувчилардан Миртемир, Назир Сафаров, Мирзакалон Исмоилий, Шукур Саъдулла, Адҳам Раҳмат, Миркарим Осим ва бошқалар иштирок этдилар.

Октябрнинг шонли 50 йиллигига бағишланган бу учрашувни нашриёт директори ўртоқ Тўлқин Рустамов қисқача кириш нутқи билан очди. Биринчи сўз Узбекистонда хизмат кўрсатган санъат арбоби, драматург Назир Сафаровга берилади. Ёзувчи 50 йил ичида мамлакатимизнинг бениҳоя юксалганини ўзининг кўрган-билганлари асосида ёрқин мисоллар билан сўзлаб беради.

Шундан кейин сўз атоқли шоир Миртемирга берилди. У ўз сўзини мана шундай бошлади:

— Октябрь туфайли муаллиф номини олдим. Сиз билан бўлиб турган бу учрашув ҳам буюк Октябрь туфайлидир. Октябрь мавзуси ҳеч эскирмас мавзу. Инқилоб бундан кейинги ёзадиган китобларимнинг ҳам ўзаги бўлади.

Шундан кейин ёзувчи Мирзакалон Исмоилий, Шукур Саъдулла ва Адҳам Раҳматлар ҳам улуғ инқилоб шарофати ҳақида сўзладилар.

ҚЎЛИ ГУЛ ТИКУВЧИ

РАҲИМ ака цехни айланиб юрар экан, дазмол босувчилардан бири ўзига қараб турганини кўриб, унинг ёнига борди.

— Мен ҳам тикувчиликни ўргансам... — деди қиз илтимос оҳангида.

— Майли, Латифахон, майли. Энди дазмол босишни жуда яхши ўрганиб олдинг. Назира ҳам тиришқоқ бўлгани учун бир неча ҳунарни ўрганган. Кўз қўрқоқ, қўл ботир,— дея қўллади уни цех бошлиғи.— Аввал Назиранинг ишини қунт билан кузат, ўрган. Кейин мустақил ишга ўтасан.

Латифа Аҳмедовага дазмол босишни ҳам дастлаб шу Назира ўргатган эди.

Назиранинг ўзи ҳам бундан атиги бир неча йил аввал ҳозир коммунистик меҳнат зарбдори Ҳаким Илҳомовга шогирд эди. Кўп вақт ўтмай камзул, костюм тикиш процессларини пухта ўрганиб олди. Коллектив ўртасида кўзга ташланди. Назиранинг фаолияти ҳақида «Юлдуз» фирмаси директори Ҳ. Абдуллаева ҳам мамнунлик билан айтиб беради.

Корхонада «Қўли гул тикувчи» деган унвон учун кураш анъанага айланиб қолган. Лекин бунга эришиш осон иш эмас. Ахир бутун корхона бўйича бу номга атиги ўнга яқин киши сазовор бўлган. Назира эса икки йилдан буён қўли гул тикувчи деган номни шараф билан оқлаб келмоқда.

Бир кун тикувчи В. Кабкаева тоби қочиб, ишга келмай қолди. Шунда Назира бемалол унинг ўрнига ўтиб ишлади. Ўхшаш касбни ўрганиш иштиёқи уни янгидан-янги меҳнат ютуқларига руҳлантиради. Комсомол қиз кунлик нормасини 120 процентдан ошириб адо этмоқда. Бригада ҳар куни 35 ўрнига 37 костюм тикиб бераётган экан, бунда А. Турсунова, Н. Аҳмедова, Н. Умархўжаев, В. Бессонова, Н. Хромова каби цех пешқадамлари қатори унинг ҳам муносиб ҳиссаси бор.

Коммунистик меҳнат зарбдори Назира Расулмуҳамедова Октябрь байрамини барча ҳамкасблари қатори меҳнатда юксак муваффақиятлар билан кутиб олмоқда.

Р. КОМИЛОВ.

● СОВЕТ ҲОКИМИЯТИ 50 ЙИЛЛИГИГА

БУГУНГИ ТУРКМАНИСТОН

АШХАБОД. Туркманистон ССРнинг Фанлар Академияси.

Сарахск районидаги «Ленинизм» колхози қошидаги хор ва дуторчилар ансамбли катта эътибор қозонган. Бу коллектив район ва республика ҳаваскорлари кўригида қатнашиб, музика ихлосмандлари ҳурматини қозонишган. Коллективга халқ куйи ва музикасини яхши билган маҳаллий мактаб ўқитувчиси А. Аширов раҳбарлик қилади.

Суратда: бадиий ҳаваскорлар туркман халқ қўшиғини ижро этишмоқда.

К. Муродов фотоси,
ТАСС фотохроникаси.

Пўлат эстакадалар Челекен қирғоқларидан Каспийгача бир ярим километрга узайди. Ҳозирги кунда бир неча қувурлар денгиздан нефть чиқармоқда. Пўлат йўлда эса янгидан-янги вишкалар қад кўтармоқда.

К. Назаров фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

БУГУНГИ ТОШКЕНТИМ!

СУРАТДА: Навоий кўчасининг бугунги манзараси.

Ш. Раззоқов фотоси.

● ЯНГИ КИТОБЛАР

Ленин ҳақида ҳикоялар

Мен Ленинни биринчи бор кўрганимда, унинг сўзларини биринчи бор эшитганимда ҳали мўйлаби сабза урмаган ёш комсомол эдим. Ўша минутлар ҳаётимда энг қутлуғ дақиқалар бўлиб қолди. Аммо, бир кун келиб Ленин ҳақида китоб ёзишимни, доҳийнинг ажойиб, кўп қиррали портретини яратишда ҳисса қўшажагимни ўша вақтда хаёлимга ҳам келтирмаганман. Ленин бутун олам кишилари учун ҳам, мен учун ҳам ҳаёт ва кураш йўлини ёритувчи машъал эди. У мени Ватанни севишга, орзу қилишга ва орзу йўлида курашишга ўргатди. Энг оғир қийинчиликларга қарамасдан ҳаётга, инсонга ишонишни ўргатди.

Мен Ленин яшаган, нутқлар сўзлаган, ижод қилган жуда кўп жойларда бўлдим. Шушенское ва Капринодан то Париж ва Лондонгача, Енисей, Нева ва Волгадан тортиб то Сена ва Темзагача кезиб чиқдим. Надежда Константиновна билан кўп марта суҳбатлашдим.

Мари-Роз кўчасидаги оддийгина уйда ҳам, Лонжюмо қишлоқчасида ҳам, Британия музейининг кенг, ёруғ залида ҳам, жаҳон революциясининг гениал доҳийси, Совет давлатининг яратувчиси қадрдон Ильич сиймоси кўз олдимда намоён бўлди.

«Ўзбекистон» нашриёти яқинда нашрдан чиқарган Александр Исбахнинг «Ленин ҳақида ҳикоялар» тўплами ана шундай сўзлар билан бошланади.

Александр Исбахнинг бу тўпламга кирган очерк ва ҳикоялари зўр самимият ва ҳаяжон билан ёзилган.

Китоб автори В. И. Ленин яшаган жойларга: Шушенское ва Красноярскка ҳам, Париж ва Лондонга бир неча марта борган. Ёзувчи ҳамма ерда халқнинг Ильич хотирасини ўз қалбида ардоқлаб сақлаётганини кўрган. Ленин ғоялари совет кишилари ва чет эллик биродарларимизнинг ишлари, ҳис-туйғуларида барҳаёт. Дунёдаги барча ажойиб ва ёрқин нарсаларнинг ҳаммаси Ленин номи билан боғлиқдир. А. Исбах мамлакатни электрлаштириш тўғрисидаги Ильич орзусининг рўёбга чиққанлиги ҳақида, В. И. Ленин яшаган квартирада музей ташкил этган француз коммунистлари ҳақида, Ленин номи билан социализм қураётган кубалик революционерлар тўғрисида, ёш араб йигитининг Ильич ҳақидаги фикрлари ҳаётдаги оғир синовларга бардош беришга кўмаклашганлиги тўғрисида ҳикоя қилади.

Шунингдек, китобхон бу тўпламдан мўъжиза чироқ, Мари-Роз кўчаси, Ленин Кубада, Ленин нигоҳи билан, Ленин ва Ли Чан ҳақида қисса ва бошқа ҳикоя ва очеркларни зўр қизиқиш билан ўқиши мумкин.

Ҳ. САИДАЛИЕВ.

ЛЕНИН ҚАЛАМИ

Ёшлигим тонгида кўрмадим алам,
Қайғулар қалбимга сололмади из.
Бахтимни яратди шу олтин қалам.
Шу қалам ёритди йўлимни чексиз.
Шу қалам қўлларда мисоли байроқ,
Шу қалам онгимиз,
Тонгимиз бўлди.
Шу қалам қизил юз
Рангимиз бўлди.
Шу қалам қўлларда, эртамиз порлоқ,
Шу қалам Мирзачўл кўксида болқиб—
Қуёшдек ёритди зулмат даштини.
Баҳор чечагидан кўксига тақиб,
Бунда элим сурар меҳнат гаштини.
Шу қалам мактабнинг қўнғироғидек,
Илмга чорлади ҳар биримизни.
Шу қалам китобнинг зар варағидек,
Пўлатдек қайради онг, фикримизни.
Шу қалам туфайли ёшарди олам,
Ҳар хона чароқлаб чулғанди нурга.
Коммунизм даври олтин даврга,—
Элитиб қўяжак шу олтин қалам.

Анвар ХОЖИ.

●

Тўртликлар

Капалак гул ошиғи асли,
Гул бўйидан ҳидламоқ одат.
Инсон эса ҳаёт шайдоси,
Юрагида жўшар муҳаббат.

* * *

Баъзилар бор бир кўришда ошиғу шайдо,
Ширин сўзлаб кўз олдингда бўлади пайдо,
Муҳаббатдан лоф урганда тиллари
бийрон.
Аммо қочар бошга тушса бир оғир
савдо.

* * *

Кўрмасам кўрсам, деб талпинар юрак,
Кўрганда кўзингга тик боқолмайман.
Юрагим сирини очиб бирма-бир,
Қалбингга қалбимдан ўт ёқолмайман,

Турсуной ИДАЕВА.

● ҲАВАСКОРЛАР ИНҚИЛОБ ТУЙИГА

ШОДЛИК ТАРОНАЛАРИ

Яқинда пойафзалчилар клубининг нурли ва шинам залида ўтказилган санъат кўриги ҳам буюк инқилобимизнинг 50 йиллигига бағишланди. Ўзбекистон кўрлар жамияти Тошкент область бошқармаси томонидан уюштирилган бу қувноқ анжуманда қатор корхона ва ташкилотларнинг бадиий ҳаваскорлик коллективлари иштирок этдилар.

«Улуғ Октябрь» деб номланган адабий-музикали монтаж учун Тошкент ишлаб чиқариш комбинати бадиий ҳаваскорларига биринчи ўрин берилди.

Шунингдек, Тошкент чўтка фабрикаси қошидаги музика тўгараги қатнашчилари томонидан кўрсатилган «Шонли 50 йил» адабий-музикали монтаж ҳам йиғилганларга манзур бўлди. Жюри ушбу монтаж ижросига иккинчи ўринни беришга қарор қилди.

Тошкент ишлаб чиқариш комбинати хор коллективлари, ансамбллар, ҳар турли дуэтлар бўйича ҳам биринчи ўринни эгалладилар.

Энди икки оғиз сўз якка хонанда ва қироатхонлар ҳақида. Шомақсудов, Шукурлаев, Воронин, Ёқубова, Мирмаҳмудов ўртоқлар яккахонлик бўйича биринчиликни олишга муяссар бўлдилар. Область клубининг бадиий ҳаваскори Ерастова бадиий ўқиш бўйича ғолиб чиқди. Тошкент область клуби драма тўгарагининг аъзолари «Абдулла Набиев» спектаклидан парча кўрсатиб, иккинчи ўринни олдилар.

Н. РАҲМАТУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон кўрлар жамияти Тошкент область бошқармасининг инструктори.

Москвадаги енгил автомобиллар ишлаб чиқарувчи автомобиль заводининг илғор коллективи Октябрь 50 йиллигини меҳнатда катта ютуқлар билан кутиб олмоқдалар. Улар йил бошидан бери планни ортиғи билан бажариб, 3 миллион сўмлик автомобиль ишлаб чиқардилар. Шу жумладан 250 та «Москвич» енгил автомашиналари тайёрланди.

1966 йилда ишчилар автомобиль ишлаб чиқаришни 1967 йилга қараганда 11 процент кўпайтиришга ва унга сарф бўладиган таннархни камайтиришга аҳд қилишган.

Суратда: янгигина ишлаб чиқарилган «Москвич» автомашиналари.

В. Хухлаев фотоси. ТАСС фотохроникаси.

● ЯНГИ ТОПИЛМАЛАР

МАВЛОНО МУҚИМИЙНИНГ ЗАМОНДОШИ

Ирмоқлар қўшилиб дарё, дарёлар қўшилиб денгиз пайдо бўлганидек, катта кичик қалам соҳибларининг ижодий меҳнатлари туфайли дунёда энг бой, мазмунан юксак ва бадиий бақувват адабиётлардан бири — ўзбек классик адабиётимиз юзага келди ва даврлар оша кенгайиб борди.

Масалан, XIX асрнинг охири ва XX аср бошларидаги адабиётимиз тарихига бир назар ташлайлик. Бу даврда яшаб ижод этган Муқимий, Фурқат, Завқий, Нодим, Аваз Ўтар ўғли каби бир қатор шоирларнинг ҳаёти ва ижоди билан халқимиз анча ошно. Аммо уларнинг замондоши, ўз даврининг етук шоир ва таржимонларидан бири Мулла Йўлдош Тўрабой ўғли Хилватий ҳақида деярли ҳеч нарса билмайдилар.

Адабиётчилар доирасида бу шоир ҳақида сўз борганда, фақат «Замонасининг прогрессив руҳдаги талантли шоирларидан бири», — деб қайд қилинарди, адабий мероси ҳақида эса 1908, 1911 — йилларда Тошкентдаги Г. Я. Яковлев, Орифжонов литографияларида босилиб чиққан «Туҳфатул Обидин», «Баёз», «Янги баёз», сингари тўпламларга киритилган айрим ўзбекча ва форсча шеърлари билан «Сайрул-жибол» достони юзасидангина фикр юритилар эди, холос. Шоирнинг умр бўйи яратган шеърларининг қўлёзмаси бутунлай йўқолиб кетган, деб тахмин қилинар эди.

Шу сатрларнинг автори 1959 йилдан бошлаб Хилватийнинг шеърлар тўплами қўлёзмасини қидиришга киришган бўлса-да, фақат сўнгги йиллардагина шоир қолдирган мерос йўқолиб кетганлиги ҳақидаги тахминга хотима беришга яқиндагина шоирнинг илм аҳлига маълум бўлмаган катта ҳажмли қўлёзмасини топишга муваффақ бўлди. Бунинг тафсили қуйидагича.

Норин дарёсининг ўнг қирғоғига жойлашган хушманзара Жийдакапа қишлоғидамиз. Хилватийни суриштирамиз.

— Шоирнинг қўлёзмаси кимнинг қўлида қолган?

Шу пайт қаердандир қариялар келиб қолишди. Суҳбатимизга файз кирди.

— Раҳматлик Хилватийнинг фарзандлари падари бузрукворларидан қолган бирдан-бир ёдгорлик — «Девон»ни яқин-яқингача асраб-авайлаб келишарди. Қариндош-уруғлар йиғилган кунларда туни билан ўша китобдаги ажойиб ғазаллар ўқилар эди. Афсус, бу орада Гитлер degани уруш очиб қолди... Мулла Йўлдошнинг кенжаси Лутфиллохон Қизил аскарга ёзилди. Кетиш олдидан оталари битган китобни бирга олиб кетишлигини айтса бўладими! Унга ҳеч ким эътироз билдирмади.

Шошиб Лутфиллохоннинг адресини сўрадик. Орага чуқур сукунат чўкди.

— Қора хат келган! — бобо бироз қалтираб, инграбми ва ёки йиғлабми, жавоб қилди.

Уй-фикримизга ўрнашган ва кундаликка қайд этилган қанчадан-қанча котираларни, эсдаликларни бир-бири билан таққослаймиз. «Излашни ҳеч бўшаштирмай давом эттириш керак!» — деган қатъий фикрга келамиз.

Акмалхон ота билан учрашдик. Аммо у киши қайсарлик билан:

— Тўғри, падаримиз шоир ўтганлар, Муқимий ва Нодим деган шоирлар билан қалин дўст бўлган эканлар. Аммо, у кишидан ҳеч қандай қўлёзма қолмаган. Ёру-биродарларининг айтишича, отамиз ҳаётлик пайтларида икки-уч ғазаллари босилиб чиққандан кейин, барча ёзганларини бир китоб ҳолида Тошкентда чоп эттирмоқчи бўлган эканлар. Аммо йўлга чиққач, ниятларига етолмай, қазо қилганлар.

Учинчи бор учрашувда Акмалхон ота: «Мен ўйлай-ўйлай, қариндош-уруғлар билан маслаҳат қила-қила отамиздан қолган қўлёзмани сизларга кўрсатишга қарор қилдим. Ҳа, падари бузрукворимиз битган ғазалларнинг ҳаммаси менда қолган», — деди.

Сўнгра узр сўрагандай кўшимча қилиб: «Шу кунгача ёлғон гапирганим учун авф этсинлар», — деди.

Акмалхон ота шундай деди-да, меҳробдаги катта сандиқни оча бошлади. Биринчи сандиқ ичидан иккинчи сандиқ олинди. Иккинчисининг ичидан учинчисини...

Ишонасизми, худди сеҳрли эртакларда тасвирланганидек, сандиқ ичидан сандиқ олиниб, бирин-кетин очилаверса бўладими? Ниҳоят охирги кичкинагина қутича ичидан бахмалга ўралган қалингина китоб олинди.

Поэзиянинг умри узоқ бўлади, дейдилар. Бу гап яна бир бор тўғри бўлиб чиқди! Мана қўлимизда ҳали илмга маълум бўлмаган 526 саҳифали қўлёзма — Хилватийнинг «Девони» турибди! Авайлаб қўлдан-қўлга оламиз.

Шеър базми бошланиб кетди. Акмалхон ота «Девон»даги ғазалларни ўқирдигина эмас, балки куйларди...

Хилватийнинг нодир қўлёзмаларини қўлда эмас, кўксимизда асраб, Тошкентга қайтдик...

«Девон» шоир ҳаётлик чоғида унинг шогирдлари ҳамда дўстлари, ўз замонасининг ҳаттотлари — Мулла Тожимирза Қирғиз ўғли, Борийхон Мақсум Ориф ўғли, Мулла Эгамбердилар томонидан кўчирилган деган тахмин бор. Шеърларни тартибга келтиришда, шубҳасиз, шоирнинг ўзи ҳам бевосита қатнашган, ёшлик чоғларида ёзганларини қайта кўриб таҳрир қилиб берган.

Қўлёзмалар қуйидагича:

1. Шоир Хилватийнинг ўз қўли билан ёзган шеърлари;

2. Котибларга кўчиртирилиб тўплам ҳолга келтирилган «Девон»и.

Биринчи турдаги қўлёзма ўзбекча ва форсча шеърлардан иборат бўлиб, тарқоқ, пароканда ҳолдадир. Шеърлар аралашиб кетган, уларни шоир тартибга келтирмаган хомаки нусхалар дейиш мумкин. Шунга қарамасдан, бу шеърлар Хилватийнинг ижодий лабораториясини, камолат босқичига етишувдаги эволюциясини аниқлашда қимматли материал бўлиши мумкин.

Иккинчиси, «Девони Хилватий» биринчи турдаги қўлёзманинг анча тартибга солинган ва янгидан тўлдирилган нусхасидир.

Шуни айтиш керакки, Хилватийнинг асосан ўзбекча ва қисман форсча шеърларидан ташкил топган 526 саҳифали қўлёзмаси анча яхши сақланган.

Хилватий тахаллуси билан шеърлар битган Мулла Йўлдош Тўрабой ўғли 1838 йилда Наманган уездининг Жийдакапа қишлоғида камбағал деҳқон оиласида дунёга келади. Унинг отаси ниҳоятда қашшоқ ҳаёт кечиришига қарамасдан, илм, фанга қизиққан, бадиий адабиётга ҳавас қўйиб, ўзи ҳам аҳён-аҳёнда шеърлар битган. У ўғлининг тарбиясига, етарли билим олишига катта эътибор беришга ҳаракат қилади. Аммо тез орада вафот этади. Отадан ажралиш Йўлдошни сарсонлик, саргардонлик йўлига солиб қўяди. У қашшоқликда ҳаёт кечиради.

Мана бу ҳақда нима дейди шоир.

Фақиру муфлису мискину
бенаво қашшоқ,
Ҳамиша меҳнату кулфатга
мубтало қашшоқ.

Хилватий бир илож қилиб, қишлоқдаги диний мактабда бошланғич маълумот олади. Кейинчалик дўстларининг ёрдамида аввал, Наманганда, сўнг Қўқон мадрасаларининг бирида таҳсил кўради. Наманганда бўлган пайтида шоир Нодим Намангоний билан, Қўқондалигида эса Муқимий, Фурқат ва Завқийлар билан танишибгина қолмай, улар билан бир умрга дўстлашиб қолади. Шоирнинг Муқимий бошлиқ прогрессив ва демократик руҳдаги адабиёт ва санъат аҳллари билан яқинлашуви, улар билан адабий ҳамкорликда бўлиши ижодий камолот босқичига кўтарилишида муҳим роль ўйнайди. Наманагандаги демократик адабий ҳаракатчиликка бошчилик қилган Нодим Намангоний Хилватий ҳақида нималар ёзган экан:

Хилватий бир кимсаи соҳиб
ғазал,
Сўзларининг ҳар бири қанду
асал,
Олиму доно-ю хирадмандdur,
Нуқтасидан фазл эли
хурсанддур.

Юксак дид ва ақл-фаросат соҳиби бўлган Нодим Намангонийнинг Хилватийга берган бу баҳосида ҳеч қандай муболаға йўқ. Ҳақиқатан ҳам Хилватий ўз даврининг етук билимдон кишиси бўлган. У, араб ва форс тилларини она тилидек мукаммал билган, ва бадиий асарларни чуқур ўрганган. Шоир, айниқса, Навоий, Бобир, Фузулий, Амирий, Муқимий, Фурқат, Завқий ва бошқа шоирларнинг асарларини кунт билан мутолаа қилади, уларга эргашиб асарлар ярата бошлайди. Бу шоирларнинг ғазалларига мухаммаслар боғлайди.

Хилватийнинг ижоди тематик ва жанр жиҳатдан хилма-хилдир. «Девони Хилватий», юқорида айтганимиздек, асосан лирик шеърлардан ташкил топган бўлишига қарамасдан унда ҳажвий асарлар ҳам анчагина ўринни эгаллайди. Шоир ҳажвияларидан бирида, ижоднинг энг мураккаб тури бўлган шеър ёзишнинг ўзига хос нозик томонларини ўзлаштириб олмай туриб, унга киришган «шоир»ларни танқид қилади:

Шеър бир озода дилбад
эрди, кўп аблаҳ ани,
Айлади кўзу қулоғин кўру,
кар, бошини кал...

Хилватийнинг фикрича шеър шундай бир юрак сўзики, билиб-билмай туриб унга қўл уриш бемаъниликдир. Бундай «шоир» яхшиси, оқ қоғозни қора қилмагани маъқул. Шоир бўлиш учун, аввало, поэзиянинг қонун-қоидаларини яхши билимоқ зарур. Халқ қалбини, орзу-истагини англамоқ керак. Ўзингдан олдин яшаб ижод этган устоз шоирларнинг юрак сўзларига қулоқ солмоғинг, умуман, поэзияни чин қалбдан ҳис қила билмоғинг керак.

Шоир Хилватий 1916 йилда вафот этади. Уни ўз қишлоғига дафн қилишган.

Хилватийнинг ҳаёти ва ижодини ўрганишда давом этяпмиз. Шоирни кўрган ва шахсан танигая қарияларнинг айтишича, мавлоно Муқимий Жийдакапа қишлоғига жуда кўп марта келган ва ҳар гал шоир Хилватийникида тўхтаган. Бундай пайтларда ўз-ўзидан мушоира кечалари бошланиб кетган. Ана шундай мушоира материалларини, шунингдек, Муқимийнинг Хилватийга ёзган хатларини (шоирнинг шогирдлари ва ҳаёт бўлган ўша давр ҳаттотларининг маълумот беришларича, Хилватий то умрининг сўнгига қадар Муқимийнинг 20 га яқин наср ҳамда назм билан ёзган хатини сақлаб келган) қидириб топиш зарур. Бу ишда балки, хурматли газетхонларимиз ёрдам беришар.

Малик МУРОДОВ,
филология фанлари кандидати.

● КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

Маслаҳат беринг

«—Мен «Тошкент оқшоми» газетасининг шу йил 3 июнь сонида «Шанба оқшоми» саҳифасидаги «Бедана» сарлавҳали мақолани ўқидим. Мақолада айтилганидек, бедана тухуми астма касаллигини даволашда жуда фойдали эканлиги ҳақидаги хабар кишини қувонтиради. Бизнинг шаҳримизда ҳам шундай беморлар бор.

Ўнлаб йиллар бедана боқадиган ишқибозлар бор. Аммо, қандай қилиб беданадан тухум олиш ва уни истеъмол қилиш йўлларини билмаймиз. Шулар ҳақида маълумот беришингизни сўрайман».

Равшан ЮСУПОВ,
Туркманистон ССР, Чоржўй шаҳри.

✦ ✦ ✦

ХАТИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Хат муносабати билан «Бедана» сарлавҳали мақола автори врач ва паррандашунос Б. А. Симонов билан суҳбатлашдик. Қуйида унинг фикрини баён этамиз.

Сочидаги соғломлаштириш пунктлари ҳозир бедана тухуми билан беморларни даволаш устида шуғулланмоқда. Медиклар бедана тухуми ва гўшти юрак, кам қонлик, ошқозон-ичак, сил, астма ва қон босими каби касалликларни даволашда яхши хусусиятга эга эканлигини аниқладилар.

Ўрта Осиё беданалари беморларни даволашда берадиган фойдаси ҳақида аниқ маълумотлар бўлмасада, беданаларни жуфт боқиб унинг макиёнидан тухум олиш ва бу тухумни бемалол истеъмол қилиш мумкин. Бу, фойдадан холи эмас.

Мацеста шаҳридаги В. И. Ленин номли совхозда Япония беданаларининг макиёнлари боқилмоқда. Ана шу совхозга мурожаат қилиб бедана ва бедана тухуми сўралса бўлади.

Улар қадим Миср тилида гаплашадилар

Уганданинг Шимолий-Жанубий бурчагидаги жуда баланд Морунгол тоғининг ён бағрларида ик қабиласи яшайди. Улар тўғрисида биринчи марта 1931 йил илмий журналда хабар босилган эди. Лекин бу хабар жуда қисқа бўлиб, қимматли маълумотлар бера олмас эди. 30 йилдан ортиқ вақт ичида бу ик қабиласи ҳақидаги маълумот бир неча варақкина кўпайди. Чунки антропологлар ва этнографларни тоққа чиқишнинг қаттиқ қийинчиликлари чўчитган эди. Фақат яқинда америкалик олим Колин М. Тэрнбулл ик қабиласи қишлоқларидан бирига жойлашишга журъат қилди. У қабила ичида бир ярим йил яшаб, уларнинг тилини ўрганди. Олим ниҳоятда қийин бу тилни ўрганиб, ўзи сезмаган ҳолда ҳозирги замон лингвистикасининг бойишига катта ҳисса қўшди.

«Нэчрл хистори» журналида босилган мақолада Тэрнбулл шундай деб ёзади: «Уларнинг тили бошқа қўшни қабилаларнинг тилига сира ўхшамайди.

Тэрнбулл мақоласи босилиб чиққандан кейин Кампалага бутун дунёга машҳур англиялик африкашунос профессор Арчибальд Текер келди. У америкалик олим топган материаллар ичига шўнғиб кетди ва жуда қизиқ янгилик ихтиро қилди. У ик қабиласининг тили билан XX асрдан бери ишлатилмай келган қадимги миср тили ўртасида ўхшашлик борлигини аниқлади. Профессор Тэкер Лондонга қайтганда, унга телефон қилиб, баъзи бир маълумотларни аниқлаб олдим.

— Ик тили олдин ўрганилмаган тиллар туркумига киради, — дейди профессор. — Тэрнбулл ўз материалларини менга кўрсатганда ик тили билан қадимги миср тили ўртасидаги ўхшашликни сездим.

— Сиз улар орасидаги лексик алоқанимы ёки грамматик алоқани назарда тутяпсизми?

— Грамматик... Бу ўхшашлик жуда аниқ. Лексик томондан текшириш олиб боришга катта ёрдам беради.

— Сиз иклар қадимги мисрликларнинг авлодлари деб ўйлайсизми?

— Йўқ, қадимги мисрликларга улар ҳеч ҳам ўхшамайди.

— Сиз иклар қадимги мисрликлар билан грамматик жиҳатдан қариндош. Улар кейин юзага келган луғат фондига эга, деб ўйлайсизми?

— Шундай бўлиши мумкин.

Яқинда Нью-Йоркдан, Тэрнбуллдан хат олдим. У Угандадаги иклар қабиласи орасига жўнашга тайёргарлик кўрмоқда.

В. О.
(«Азия и Африка сегодня» журналидан).

Табиат жониворлари

— Тошкент ҳайвонот боғига асос солинганига 40 йилдан кўпроқ вақт ўтди, — дейди унинг директори В. Е. Гончарев, — ҳайвонот боғида жуда ажойиб жониворлар бор. Уларнинг баъзилари табиатда жуда камдан-кам учрайди. Гоҳида бундай ажойиб жониворларни бизга келтириб беришади. Булар — табиатнинг инъомларидир.

Мамлакатимизда г и энг йирик ҳайвонот боғларидан бири ҳисобланган бу ерда жаҳондаги ҳайвонларнинг ҳамда барча қитъалардан келтирилган паррандалар вакилларини учратиш мумкин. Паррандалар бўлимда Австралиядан келтирилган 50 килограммли туяқушли ва бошқа хил тропик туяқушларни кўриш мумкин.

Сут эмизувчи ҳайвонлар сақланадиган бўлимда филлар, айиқлар, йўлбарслар, қоплонлар, тимсоҳлар, сув тошбақалари бемалол яшамоқда.

Ҳайвонот боғидаги жониворлар устида илмий ишлар олиб борилмоқда. Уларнинг яшаш шароитлари, емишлари ва бошқа характерлари ўрганилмоқда. Бизнинг иқлим шароитимизда дунёнинг бошқа қитъаларидан келтирилган ҳайвонлар ва жониворларни кўпайтириш ва уларнинг наслини қолдириш ишлари муҳим аҳамият касб этади.

Масалан, 1955 йилда Жавоҳарлал Неру ҳадья этган Рани лақабли йўлбарсдан насл орттирилди. Рани — она йўлбарс 32 шибил туғди. Бу шибиллар ўсиб вояга етди. Уларнинг кўпчилиги ҳайвонларни ўргатувчи Иван Рубан, Вальтер Запашний ва бошқа цирк артистлари раҳбарлигида циркларда ўйнаб, томошабинларнинг кўнгилларини хушнуд этмоқда.

Ф. МЕЛЬНИКОВ.

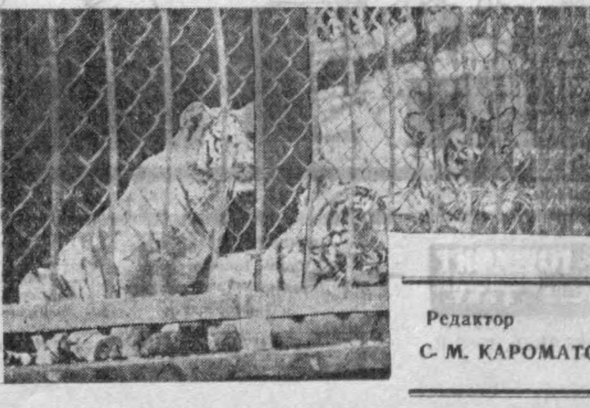

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

РАДИОДА 27 ОКТЯБРДА ЖУМА

Биринчи

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Совет композиторларининг романслари.
18.40 **Куйлардан-куйларга.**
19.20 Социалистик мамлакатлар халқларининг куйлари.
20.00 «Юбилей мусобақаси иштирокчилари» циклидан (русча).
20.10 Совет Армияси жангчилари учун эстрада концерти.
20.45 «УЗБЕКИСТОН 50 ЙИЛ ИЧИДА. **Узбекистон ССР Маориф министри А. Кўчкоровнинг «Октябрь ва халқ маърифати»** деган суҳбати (ўзбекча).
21.00 **Пахтакорлар учун концерт.**
21.35 **Саломатлигингиз ҳақида икки оғиз сўз** (ўзбекча).
21.40 **«Улуғ Октябрь хроникаси»** (ўзбекча).
21.50 Москва. Улуғ Октябрь хроникаси «Сўнгги ахборот».
22.15 **Окшом куйлари.**
22.40 **Узбекистон ёзувчиларининг янги асарлари.** М. Муҳамедов. «БУЛУТЛАР ТАРҚАЛДИ, ЮЛДУЗЛАР ҚОЛДИ» повестидан парчалар (ўзбекча).
23.20 **Дала меҳнаткашларининг талабларини ижро этамиз.**

Иккинчи

19.00 **Узбек давлат филармониясн халқ чолғу оркестрининг концерти.**
19.30 Қардош республикалар адабиёти. Б. Кербобоев ҳикоялари (русча).
20.10 **Ўзбек енгил куйлари кечаси.**
20.45 «Ғолиблар» деган радиоочерк (русча).
21.00 **Х. Мавлонова ва А. Бобоқулов концерти** (тожикча).
21.30 **Октябрь 50 йиллигига.** Ч. Аметовнинг **«Гуллар»** поэмасидан парчалар (татарча).

РАДИОДА 28 ОКТЯБРДА ШАНБА

Биринчи

8.25 **«Эрталабки салом»** деган концерт.
9.30 Совет кинофильмларидан қўшиқлар.
10.10 **Опереттилардан парчалар.**
10.30 **Музикали салом.**
11.15 **«Элга хизмат — олий ҳиммат»** деган эшиттириш (ўзбекча).
11.25 **Музикали драмалардан парчалар.**
12.15 **Ўзбек халқ куйлари.**
13.10 **Чорвадорлар учун концерт.**
13.40 Сиз ёқтирган артистлар концерти.
15.20 ШОНЛИ 50 ЙИЛЛИК. **Адабий эшиттириш** (ўзбекча).
16.40 **Концерт.**
17.20 Уйғур куйлари.
18.00 **«ПРАВДА»** газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Спорт эшиттириши (русча).
18.40 **«Фабрика йўлидан»** деган концерт.
19.20 **«Куйлар тинглаб дам оламиз»** деган концерт.
20.00 «ОКТЯБРЬ» радиостанциясининг программаси (ўзбекча).
20.30 Ўзбекистон санъат усталари ижросида концерт.
21.15 **Эстрада концерти.**
22.00 **«Улуғ Октябрь хроникаси»** (ўзбекча).
22.10 «НОДИРА» музикали драмасининг монтажи.

Иккинчи

7.15 Қардош республикалардан келган қурувчилар учун концерт.
8.25 Янги ёзиб олинган румин енгил куйлари.
9.15 «Республика қаноти». Эълонлар бюросининг эшиттириши (русча).
19.00 **«Ойбек.** «НАВОИЙ АСТРОБОДДА». Роман асосида радиоинсценировка (ўзбекча).
19.30 «Мириам Макеба билан уч учрашув» деган музикали эшиттириш.
20.10 **«Пойтахтимиз меҳмонлари»** деган музикали эшиттириш.
21.00 **Пахтакорларга бағишланган адабий-музикали эшиттириш** (тожикча).

Учинчи

14.00 И. Дзержинский. «Тинч Дон» операси.

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАРГА

ТЕЛЕВИЗОРДА 27 ОКТЯБРДА ЖУМА

Биринчи

Рус тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Ўсмирлар учун. «Октябрина операцияси».
18.50 **Ярим аср йилномаси.** Д. Шостакович. 11-симфония «1905 ЙИЛ». Ўзбекистон Давлат филармониясининг симфоник оркестри ижро этади.
19.45 Сувга сакраш бўйича СССР кубоги учун. «Спортчилар студиямиз — меҳмони».
20.05 Эшиттиришлар программаси.
Ўзбек тилида:
20.10 Телевизион янгиликлар.
20.30 **«ОКТЯБРЬ» программаси — Ҳамроқул Турсунқулов.**
21.10 **«Ота-оналар университети.**
21.50 «ЗОСЯ». Бадиий фильм.

Иккинчи

Рус тилида:
18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун тарихдан. **«Иккинчи жаҳон урушининг асосий якунлари».**
18.45 Студентлар учун. Немис тили дарсидан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.45 Эшиттиришлар программаси.
19.50 **«Тингла бизни, Ватан!»** Пионерлар рапорти.
20.05 Болалар учун мультфильм.
20.15 Мамлакатимиз музика ўқув юртлари. Харьков санъат институти.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.15 **КПСС Марказий Комитети Тезисларини ўқиб.** Телевизион плакат.
21.20 Ўқувчилар учун. «Икки дўстнинг юз кашфиёти».
21.45 КПСС Марказий Комитети Тезисларини ўқиб. Телевизион плакат.
21.50 **«Исён».** Телевизион музикали спектакль премьераси.
22.50 Янгиликлар эстафетаси.
23.50 «КОСТАНИНГ ҚАЙТИШИ». Телевизион бадиий фильмнинг премьераси.
01.00 Интервидение. Эфирда «Молодость». Студентларнинг интернационал клуби.
02.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ОЛМАОТА КЎРСАТАДИ
«ШУЪЛА» ижодий бирлашмасининг эшиттиришлари
18.00 «ЭКСПО-67». «Қозоғистон Монреалда».
19.00 Янгиликлар.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 **Кичкинтойлар учун расмли ҳикоялар.**
19.50 **«Электроника — стартда».** Ҳужжатли фильм.
Рус тилида:
20.10 Комсомолец Узбекистана» газетаси студиямиз меҳмони.
20.35 Майя Плисецкая рақслари.
21.10 **«Каҳрабо маржон».** Телеспектакль.

ТЕЛЕВИЗОРДА 28 ОКТЯБРДА ШАНБА

Биринчи

Ўзбек тилида:
10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 **«Оддий сув».** Ҳужжатли фильм.
11.10 КОНЦЕРТ.
11.45 «БИР УМРГА ТЕНГ ЙИЛ. Бадиий фильмнинг биринчи серияси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
13.00 **«Тингла бизни, Ватан!»** Пионерлар рапорти.
13.15 Ўқувчилар учун. **«Мактаб рапсодияси».**
13.45 Гимнастика ҳамма учун.
14.15 **«Билим».** Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
14.45 Театр ҳаваскорларига ёрдам. Театр усталари билан учрашув.
15.25 **«Шаҳар шундай яралмоқда».** Репортаж.
15.45 Москва кундузги эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 Ўқувчилар учун. **«Мактабимиз кучоғида».**
17.40 Рус тилида телевизион янгиликлар.
17.50 **«Рембрандтнинг сўнгги асари».** Ҳужжатли фильм.
18.00 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Олов қалбли кишилар».** М. Худойқулов. **«Чучук момо жасорати».**
19.00 «ЁРГА МАКТУБ». Концерт.
19.40 Телевизион янгиликлар.
20.00 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.05 «Варя». Телеспектакль премьераси.
21.30 Интервидение. Эфирда **«Молодость».**
22.30 Киносаёҳатчилар клуби.
23.30 Телевизион янгиликлар.
23.50 «СТЮАРДЕССА». Телевизион бадиий фильм.
00.30 **«Канада ҳақида нималар биласиз?»** деган эшиттириш.
01.00 Интервидение. **«Совет спортига — 50 йил».**
01.40 Интервидение. Радио ва телевидение электр чолғу асбоблари ансамблининг концерти.
02.20 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

МОСКВА КЎРСАТАДИ
17.00 Рангли телевидение программаси.
18.30 **«Сенга, ёшлик».** Комсомол ташкил топган кунга бағишланган эшиттириш.
19.15 **КПСС Марказий Комитети Тезисларини ўқиб.** Телевизион плакат.
19.20 Телевизион янгиликлар.
19.30 **«Совет ҳокимияти учун» халқ музейи.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Ўзбек тилида:
20.05 **СССР халқлари ашула ва рақс ансамблларининг концерти.**
21.00 «ДОН-КИХОТ БОЛАЛАРИ». Бадиий фильм.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 29/Х да **Этик кийган мушук** (опера).

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 28/Х да **Сарвқомат дилбарим**, 29/Х да **Қирол Лир.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/ Х да **Гули Сиёҳ**, 29/Х да **Гавҳари шамчироқ.**

Кинотеатрларда

27 ОКТЯБРДА

Портлатилган дўзах — «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 9 да).

Унинг исми Роберт — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун), СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Журналист — НАВОИЙ номли (кеч соат 8.40 минутда).

Кўнгиллилар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

28, 29 ОКТЯБРДА

Замонамиз қаҳрамони (1 ва 2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 5 яримда).

Портлатилган дўзах — «МОСКВА», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 9 да).

Унинг исми Роберт — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Журналист — НАВОИЙ номли (кундуз соат 1 ярим, 5 ва кеч 8.40 минутда).

БЕКОБОД ШАҲРИДА

29 октябрда

Узбекистон ССР пул-буюм лотереяси бешинчи чиқарилишининг

ЮТУҚЛАР ТИРАЖИ УЙНАЛАДИ

Тиражда 877500 сўмлик 612500 та ютуқ ўйналади, шу жумладан: «Волга» автомашинаси—5 та, «Москвич» автомашинаси — 5 та, «Иж-Планета» мотоцикли —5 та, «М-63» мотоцикли —5 та, 10 та пианино, кўп миқдорда телевизор, холодильник, гилам, гилам дорожкалар ва кўп қимматбаҳо буюмлар бор.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ СОТИБ ОЛИНГИЗ

Главташкентстрой 9-қурилиш трестининг йўқолган

ГЕРБЛИ ПЕЧАТИ

бекор қилинади.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР:

1967 йил 13 декабрь кундуз соат 2 да Тошкент давлат медицина институтининг умум илмий совет мажлисида медицина фанлари доктори деган илмий даражани олиш учун

И. Г. Приев: «Анемил касаллигини патогенезада ва даволашда миснинг аҳамияти» деган темада.

* * *

1967 йил 20 декабрь кундуз соат 2 да, Тошкент давлат медицина институтининг санитария-гигиена ва педиатрия факультетлари илмий совети мажлисида медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. М. Омеров: «Фарғона водийси аҳолиси ўртасида учрайдиган аллергия касалликлари ҳақида материаллар» деган темада.

* * *

1967 йил 20 декабрь кундуз соат 2 да, Тошкент давлат медицина институтининг даволаш ва стоматология факультетлари илмий совети мажлисида медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. Собиров: «Иссиқ иқлим шароитида тайёрланадиган мурда териси ва бошқа тўқималарни текшириш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (К. Маркс кўчаси, 103-уй).

* * *

1967 йил 20 ноябрь кундуз соат 2 да, Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг конференц-залида медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

Н. М. Маҳмудова: «Ўзбекистонда ички медицина тарихининг юксалиши ҳақида» деган темада:

А. М. Абдулахатов: «Иссиқ иқлимлик Тошкент шаҳри шароитида плазмоферезнинг донор организмига таъсири» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин (Генерал Петров кўчаси, 51-уй).

«Узгипросельстрой» республика лойиҳа институтининг

Тошкент шаҳри областлари, Гулистон, Самарқанд, Андижон, Бухоро, Қарши, Термез, Урганч ва Нукус шаҳарларидаги филиалларига қуйидаги мутахассисликлар бўйича қишлоқ хўжалиги лойиҳаси инженер ва техник лойиҳачилари: қурувчилар, сантехниклар, теплотехниклар, электриклар, архитекторлар, сметачилар

КЕРАК

Қабул қилинганларга квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 47, 1-Май кўчаси, 97-уй

ТОШКЕНТ АБРАЗИВ КОМБИНАТИГА

планчилар, юрист-консульт, турар жой-комунал бўлими бошлиғи, таъминот бўлими бошлиғи, таъминотчилар, бухгалтерлар, нормаловчи инженерлар, планчи инженерлар, иқтисодчилар, автопогрузка ва автомашина ҳайдовчилари

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Б. Хмельницкий кўчаси, 73-уй, кадрлар бўлими. Телефонлар 5-99-56-5-99-59.

Тошкент «Сантехоборудование» заводига

тунукасоз-слесарлар, слесар-сантехниклар, электр пайвандчилар, 1-4 разрядли токарлар, 1-5 разрядли фрезерчилар, созловчи-слесарлар, слесарликка шогирдлар

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона, оилалилар бир йил муддатда турар жой билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Жарқўрғон кўчаси, 22-уй (26, 50-автобусларнинг охирги бекатигача).

Узглавводстройнинг «Оргтехводстрой» бошқармасига

лойиҳа-смета ишларига инженер теплотехниклар, бетон заводига инженер-технолог, лойиҳа ишларига қурувчи инженер, малакали машинистка (ишбайга)

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 96, Ғ. Ғулом кўчаси, 14-уй (9, 15-трамвайлар, 11, 12-автобусларнинг Оқтепадан сўнг биринчи бекати).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

АННА РУССИХ

раҳбарлигида 28, 29 октябрда

ЛИЛИПУТ

цирк артистларининг

ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ

Томоша кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 яримда бошланади.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ

КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

ПРАГА ҚУТЛАЙДИ

ЧЕХОСЛОВАКИЯ ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИ КОНЦЕРТИ

27, 30 октябрда (кеч соат 8 да).

28, 29 октябрда эса (кундуз соат 5 да).

КОНЦЕРТДА: ИВЕТА СИМОНОВА, МИЛАН ХЛАДИЛ, ГЕЛЕНА БЛЕГАРОВА, ВОКАЛЬ КВИНТЕТ-ИРЖИ ЛИНГИ, ЭСТРАДА КВИНТЕТИ ҚАТНАШАДИЛАР.
ПРОГРАММАДА: ЭСТРАДА АШУЛА ВА МЕЛОДИЯЛАРИ.
РАҲБАРИ — ИВО ПАВЛИК.

ТАШКИЛОТ, КОРХОНА, ЎҚУВ ЮРТЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"

газетасининг эълонлар бўлими ҳар турли эълонларни қабул қилади.

Шу жумладан **ишга таклиф, конкурслар, диссертация ёқлаш** ҳақида, **таъзия, ҳар хил буюмларни сотиш** (уйлар, хоналар, мебеллар, гуллар в. б), **штамп, думалоқ печатлар, ёшлик аттестатлари, дипломлари** йўқолганлиги тўғрисида.

Қабул қилинган эълонлар бир ҳафталик муддатда босиб чиқарилади.

Эълонлар якшанба кундан бошқа ҳар куни кундуз соат 2 дан 4 гача қабул қилинади.

Адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, 1-қават.

„ТОШКЕНТ ОҚШОМИ"
ГАЗЕТАСИГА
ОБУНА БЎЛИШНИ
УНУТМАДИНГИЗМИ?

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 50 4 бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистона и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор—В3 02.49 дан В3-02.58 гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33; В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари ва хар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат қурилиш ва транспорт бўлими — В3-27-03; адабиёт санъат ва маданият бўлими — В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

27 ОКТЯБРЬ, 1967 Й. Р. 05782. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 3045.